

Murat TANRISEVER
İbrahim CANPOLAT

Firat Üniversitesi,
Veteriner Fakültesi,
Cerrahi Anabilim Dalı,
Elazığ, TÜRKİYE

Geliş Tarihi : 09.03.2017
Kabul Tarihi : 24.03.2017

Yazışma Adresi
Correspondence

Murat TANRISEVER
Firat Üniversitesi,
Veteriner Fakültesi,
Cerrahi Anabilim Dalı
Elazığ - TÜRKİYE

mtanrisever@firat.edu.tr

OLGU SUNUMU

F.Ü.Sağ.Bil.Vet.Derg.
2017; 31 (2): 145 - 147
<http://www.fusabil.org>

Simental Bir Buzağıda Görülen Fokomeli Olgusu

Firat Üniversitesi Hayvan Hastanesi Cerrahi Kliniği'ne getirilen, bir haftalık simental ırkı buzağıda bilateral tibia kısalığı ile kendini gösteren fokomeli olgusuyla karşılaşıldı. Uzun kemiklerinden (humerus, radius, ulna, femur, tibia ve fibula) birinin yokluğunda veya çok küçük boyutta şekillenmesi durumunda, ilgili ön veya arka bacaklar kısa kalarak, hayvan adeta fok balığı görünümünü almakta ve bu duruma "phocomelia" (fokomeli) adı verilmektedir. İlgili çekici olduğu kadar, buzağılarda çok ender rastlanması nedeniyle yayınlanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir; olguya ait klinik ve radyolojik bulgular bu vakada rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Buzağı, tibia, fokomeli

A Case of Phocomelia in a Simmental Calf

A bilateral phocomelia case has been observed on both tibias of a one-week-old calf, brought to the Surgery Clinic, Animal Hospital, University of Firat. In the absence or in the form of a very small size of one of the long bones (humerus, radius, ulna, femur, tibia and fibula), the front or back legs become shorter and the animal looks like a seal. This condition is called "phocomelia". Clinical and radiological finding related to these cases have been presented and considered to be useful to publish because of being interesting and very rare incidence in calves.

Key Words: Calf, tibia, phocomelia

Giriş

Konjenital anomali, fetal veya embriyonel dönemde çeşitli nedenlere bağlı olarak yavrularda gelişen yapısal ve fonksiyonel bozukluklardır (1, 2). Bununla birlikte buzağılarda doğumsal bozuklukların gözlenme olasılığı %0.2–0.3 olarak bildirilmektedir (3, 4). Buzağılarda doğumsal bozukluklar içerisinde iskelet ve kas sistemine ait anomalilerin görülme olasılığının ise %26.6 olduğu belirtilmektedir (5).

Ruminantlarda görülen konjenital anomalilerin sebepleri tam olarak belirlenememekle birlikte, bu anomalilere genetik faktörler, mutasyon, kromozom anomalisi, enfeksiyon ajanları, çevresel faktörler ve gebeliğin erken dönemlerinde amniyon kesesine rektal muayene sırasında yapılan travmatik etkiler ya da bu faktörlerin kombinasyonlarının neden olduğu bildirilmiştir (6-8).

Ekstremitelerde, çok farklı şekil ve özelliklerde anomaliler görülebilmektedir. Uzun kemiklerinden (humerus, radius, ulna, femur, tibia ve fibula) birinin yokluğunda veya çok küçük boyutta şekillenmesi durumunda, ilgili ön veya arka bacaklar kısa kalarak, hayvan adeta fok balığı görünümünü almakta ve bu duruma "phocomelia" (fokomeli) adı verilmektedir. Bacakların hiç oluşmaması haline "amelia" bacağın sadece distal kısmının yokluğuna ise "peromelia" adı verilmektedir (9, 10). Buzağılarda fokomeli olgusu çok ender görülmekle beraber bazı araştırmacılar tarafından literatürlerle bildirilmiştir (11, 12). Olgunun, buzağılarda çok nadir görülmesi nedeniyle meslek pratiğine ve bilime veri oluşturması bakımından, yayınlanmasının yararlı olacağı düşünülmüş, olguya ait klinik ve radyolojik bulgular bu vakada rapor edilmiştir.

Olgu Sunumu

Çalışma materyalini Firat Üniversitesi Hayvan Hastanesi Cerrahi Kliniği'ne getirilen 1 haftalık simental ırkı bir buzağı oluşturdu. Hasta sahibinden alınan anamnezde; annesinin 4 yaşında olduğu daha önce bir buzağı doğurduğu ve doğan ilk yavruda herhangi bir anomalinin olmadığı öğrenildi. Gebeliğin sunni tohumlama ile olmayıp boğa kullanılarak oluşturulduğu bilgisi edinildi. Hastanın yapılan klinik muayenesinde arka ekstremiteleri üzerinde duramayıp yan yatmak zorunda kaldığı (Şekil 1) ve hastaya ayakta durması için destek verildiğinde ise fok balığı görünümünün mevcudiyeti dikkat çekiciydi.

Henüz bir haftalık olmasına rağmen arka bacaklardaki anomali nedeniyle ön bacaklarına yapmış olduğu aşırı yüklenmeler sonucunda ileri derecede bilateral bursitis

precarpalis'in şekillendiği gözlemlendi. Arka bacaklardan alınan çift yönlü (Anterio-posterior (AP), Medio-lateral (ML)) radyografilerde buzağının bilateral tibia boylarının olması gerekenden oldukça kısa oldukları farkedildi (Şekil 2-3). Hasta sahiplerinin de talepleri doğrultusunda olguya sağaltım uygulanmadı.

Tartışma

Yeni doğan hayvanlarda gözlenen gelişim bozuklukları bireysel, çevresel, kalıtsal ve enfeksiyöz etkenlere bağlı olarak ortaya çıkabilmektedir (13). Aksoy ve ark. (5) yaptığı bir çalışmada on yıllık süre göz önüne alındığında anomali olgularının çoğunlukla buzağılarda ve özellikle de simental ırkta yaygın olduğunu bildirmişlerdir (5). Fokomeli olgusu ender olarak görülmekle beraber bahsi geçen literatürde olduğu gibi bu olguda da doğmasal anomaliye simental ırkı bir buzağıda rastlanmıştır.

Özaydın ve ark. (14) %64.7, Oğurtan ve ark. (1) %35 ile birinci sırada kas ve iskelet sistemindeki anomalilere rastladıklarını bildirmişlerdir. Aksoy ve ark. (5) ise çalışmalarında %26.6 ile 2. sırada kas ve iskelet sistemi anomalilerine rastladıklarını belirtirken bu 58 buzağının anomalilerinin değerlendirildiği tabloda vakaların hiçbirinde fokomeli olgusuna rastlanmadığı görülmektedir. Bu vakada görülen fokomeli olgusu da kas ve iskelet sisteminde görülen anomalilerden olmakla beraber bahsi geçen çalışmada (5) görüldüğü gibi ender rastlanılan bir anomalidir.

Ayrıca bazı yazarlar buzağılarda nadir olarak görülen bu anomali olgusunu pakomeli olarak adlandırmışlardır (11). Oysa ki Veteriner Hekimliği Terimleri Sözlüğüne bakıldığında hastalığın terminolojik olarak fokomeli kelimesiyle Türkçe'ye geçtiği görülmektedir (15).

Hayat (11) yaptığı bir çalışmada karşılaştığı fokomeli olgusunda hastayı operatif olarak tedavi ettiğini ifade etmekte ve sonuç olarak ise birkaç gün içinde buzağının öldüğünü belirtmektedir. Bu vakada ise tibiaların bir hayli kısa şekillenmiş olmasından dolayı operasyonun istenilen sonucu veremeyeceği düşünülerek, hasta sahiplerinin de talepleri doğrultusunda hayvanın kesime sevk edilmesi uygun bulunmuştur.

Şekil 1. Fokomeli olgusunun klinik görünümü

Şekil 2. Olgunun ventro-dorsal pozisyonundaki radyografik görüntüsü (kısa şekillenmiş tibia'lar: beyaz oklar)

Şekil 3. Olgunun medio-lateral pozisyonundaki radyografik görüntüsü (kısa şekillenmiş tibia'lar: beyaz ok)

Bu tür vakalarda sağaltım seçenekleri yetersiz kalmakla birlikte ekonomik olarak da tedavi yoluna gitmek uygun görülmemektedir. Buna ek olarak bu tür vakaları sağaltmak yetiştiricilik için risk faktörlerinin sürdürülmesi anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, fokomeli olgusunun buzağılarda nadir görülmesi sebebiyle meslek pratiğine ve bilime veri oluşturması bakımından klinik ve radyolojik yönden değerlendirilip rapor edilmesi uygun bulunmuştur.

Kaynaklar

1. Oğurtan Z, Alkan F, Koç Y. Ruminantlarda kongenital anomaliler. *Türk Vet Derg* 1997; 9: 24-28.
2. Doğan H, Şındak N. Nizip ve köylerindeki buzağı, kuzu ve oğlaklarda anomalilerin insidansı ve bu olgularda bazı biyokimyasal değerlerin belirlenmesi. *Harran Üniv Vet Fak Derg* 2013; 2: 61-66.
3. Özenç E. Bir buzağının tüm ekstremitelerinde gözlemlenen peromelia olgusu. *Kocatepe Vet J* 2014; 7: 57-59.
4. Leipoid HW, Dennis SM. Congenital defects affecting bovine reproduction, In: Morrow DA. (Editor). *Current Therapy in Theriogenology*. 2. Baskı, Philadelphia: WB Saunders Company, 1986: 177-199.
5. Aksoy Ö, Kılıç E, Öztürk S, ve ark. Buzağı, kuzu ve oğlaklarda karşılaşılan doğmasal anomaliler. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg* 2006; 12: 147-154.
6. Demiraslan Y, Aslan K, Gürbüz İ, Özen H. Simental bir buzağıda görülen çoklu konjenital anomaliler. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg* 2014; 20: 629-632.
7. Noh DH, Jeong WI, Lee CS, et al. Multiple congenital malformations in a Holstein calf. *J Comp Path* 2003; 129: 313-315.
8. Newman SJ, Bailey TL, Jones JC, Di Grassie WA, Whittier WD. Multiple congenital anomalies in a calf. *J Vet Diagn Invest* 1999;11: 368-371.
9. Aslanbey D, Taşbaş M, Olcay B. İki ikiz oğlak'ta rastlanan bilateral radial paraxial hemimelia olgularına ait gözlemler. *A. O. Vet. Fak. Derg* 1988; 35: 93-103.
10. Sengir, E. Genel Patoloji. 2. Baskı, Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi, 1962: 364.
11. Hayat A. Bir buzağıda notomeli (notomelia) ve pakomeli (phocomelia) olgusu. *Harran Üniv Vet Fak Derg* 2013; 2: 109-111.
12. Canpolat İ, İşler CT. Bir buzağıda phocomelie olgusu. *Doğu Anadolu Araştırmaları Dergisi* 2002; 1: 106-109.
13. Long S. Abnormal development of the conceptus and its consequences, In: Noakes DE, Parkinson TJ, England GCW. (Editors). *Arthur's Veterinary Reproduction and Obstetrics*. 8. Baskı, London: WB Saunders Company, 2001; 119-143.
14. Özyayın İ, Kılıç E, Okumuş Z, Cihan M. 1992-1995 yılları arasında Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniği'ne getirilen buzağılardak, doğmasal anomaly olguları. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg* 1995; 1: 22-25.
15. Veteriner Hekimliği Terimleri Çalışma Grubu. *Veteriner Hekimliği Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.